

خودگردان فلسطین لغو شد، این راه حل بهانه ای برای تداوم کنترل فلسطینی ها شد. جنگ غزه (از اکتبر ۲۰۲۳) ثابت می کند که اسرائیل از انجام هیچ کاری از جمله کشتار دسته جمعی برای کنترل فلسطینیان و جلوگیری از هرگونه راه حل مبتنی بر تشکیل کشور فلسطین ابایی ندارد. فلسطینی ها و هرکسی که خواهان افقی برای حل و فصل منارعه است، باید برای پایان دادن به مناقشه به سمت چارچوب دیگری حرکت کند؛ از جمله استعمار زبایی و لغو حاکمیت شهرک نشینان در اسرائیل و سرزمین های فلسطینی. این به معنای لغو سلطه یهودیان و ایجاد یک دولت دو ملیتی مبتنی بر برابری فردی و جمعی است.

«آدری کورث کرونین»

مخالف

← **مدیر مؤسسه استراتژی و فناوری کارنگی ملون**
متغیر کلیدی زمان است. بدیهی است که راه حل دو دولتی در حالی که اسرائیل و حماس در یک جنگ خونین هستند قابل اجرا نیست. اما برای کسانی که می گویند برای همیشه غیرممکن است: ایده بهتر شما چیست؟ پس از این همه مرگ، گزینه های جایگزین - یک کشور یا نوعی کنفدراسیون که اسرائیلی ها و فلسطینی ها با هم درآزندگی کنند - اکنون حتی غیرممکن تر به نظر می رسند. یک چرخه بی پایان خشونت ایده بسیار بدتری است. انسان ها خود را در دولت ها سازماندهی می کنند و احتمال بسیار کمی وجود دارد که تراژدی جاری بتواند نظرات را تغییر دهد و بازیگران جدیدی را به خدمت بگیرد. اما قطعاً در دراز مدت ممکن است.

«بروس ریدل»

مخالف

← **عضو ارشد غیر مقیم در مرکز سیاست خاورمیانه در بروکینگز**
ایالات متحده در صورت داشتن اراده سیاسی قدرت سیاسی برای ایجاد راه حل دو کشوری را دارد.

مخالف

← **معاون ارشد مرکز مطالعات استراتژیک و بین المللی**
راه حل دو ایالت کاملاً حقوقی و برابر نیست، بلکه دو کشوری خواهد بود که هر کدام از درجاتی از حاکمیت و درجاتی از کنترل بر کارهای دیگری برخوردارند. این دو جمعیت بسیار در هم تنیده و در عین حال متمایزتر از آن هستند که نمی توان گزینه دیگری را تصور کرد. ما باید «دو» و «دولت» و «راه حل» را دوباره تعریف کنیم، اما ممکن است.

«دانیل بایمن»

مخالف

← **مدیر برنامه مطالعات امنیتی در دانشگاه جورج تاون؛ عضو ارشد مرکز مطالعات استراتژیک و بین المللی**
همه گزینه های بلندمدت برای مناقشه اسرائیل و فلسطین غیر واقعی یا نامطلوب به نظر می رسند. اگرچه راه حل دو دولتی دشوار است، اما مزایای زیادی دارد و افراد از هر طرف ممکن است در نهایت به عنوان بهترین گزینه به آن بازگردند.

«یوجین روگان»

مخالف

← **استاد تاریخ خاورمیانه مدرن در دانشگاه آکسفورد**

درگیری در غزه باعث شده است که دولت های غربی بیش از هر زمان دیگری خواستار تشکیل کشور فلسطین شوند، از جمله بریتانیا و ایالات متحده. به نظر من چنین شناختی شانس راه حل دو کشوری را افزایش داده است که تا قبل از ۷ اکتبر به طور فزاینده ای بعید به نظر می رسید.

«حیدر عید»

کاملاً موافق

← **استاد دانشگاه الاقصی**

اسرائیل مدت ها قبل از نسل کشی جاری در غزه با الحاق اورشلیم به سر راه حل دو دولتی شلیک کرد و ...

«ابراهیم فریحات»

کاملاً موافق

← **دانشیار حل و فصل منازعات بین المللی در**

مؤسسه مطالعات تکمیلی دوحه

آنچه راه حل دو دولتی را از بین برد، تنها شهرک سازی های اسرائیلی نیست که مانع ایجاد یک کشور پایدار فلسطینی شد...

«جفری فلتمن»

مخالف

← **همکار مدعو در سیاست خارجی در مؤسسه بروکینگز**
۷ اکتبر و واکنش فاجعه آمیز اسرائیل در غزه، هرگونه حمایت باقی مانده در میان اسرائیلی ها و فلسطینی ها برای راه حل دو کشوری را از بین برده است. در عین حال، این وقایع نشان داده است که وضعیت پیشین غیرقابل دفاع است. راه حل دو دولتی با در نظر گرفتن گزینه های جایگزین کم ضررترین گزینه است: گزینه هایی مانند حاکمیت دائمی اسرائیل بر جمعیتی خشمگین و ناآرام، گزینه تک دولتی که در آن اسرائیلی ها و فلسطینی ها از حقوق مساوی برخوردار باشند (و یهودیان اسرائیلی به اقلیت تبدیل شوند) یا اخراج کامل فلسطینی ها.

«جرمی پرسمن»

موافق

← **استاد علوم سیاسی و مدیر مطالعات**

خاورمیانه در دانشگاه کنتیکت

حتی طرف هایی که خواهان راه حل دو کشوری هستند نیز در مورد جنبه های مهم اختلاف نظر دارند. لفظ درست تر "راه حل های" دو دولتی است. چند ماه گذشته تنها نشان دهنده بدبینی و ناامیدی بیشتر بوده است. اما شانسش صفر نیست زیرا تغییرات سیاسی در مکان های غیرمنتظره ای اتفاق می افتد. شاید روزی در اینجا نیز اتفاق بیفتد؛ چه به دلیل

حضور رهبران جدید، چه به دلیل فشارهای مادی خارجی (واشنگتن، زنده ای؟)، چه به دلیل تعاملات متقابل جنبش های مردمی.

«جاشوا کراسنا»

مخالف

← **عضو ارشد پژوهشگر سیاست خارجی**

راه حل تک دولتی وجود ندارد: اسرائیل ناپدید نخواهد شد، فلسطینی ها از تمایل خود برای داشتن کشور دست نخواهند کشید، و احتمال وقوع یک دولت دو ملیتی پس از ۷ اکتبر حتی کمتر شده است. نزدیک نیست، اما اتفاق خواهد افتاد.

«خالد الگیندی»

موافق

← **عضو ارشد مؤسسه خاورمیانه**

هر دو واقعیت فیزیکی و سیاسی در اسرائیل و سرزمین فلسطین اشغالی امکان مذاکره دو کشوری را از بین برده است. در حالی که شهرک سازی ها و دیگر وقایع روی زمین از نظر تئوریک برگشت پذیر هستند، سیاست و جامعه اسرائیل بسیار به راست تغییر کرده است و دیگر یک حوزه سیاسی قابل اتکا وجود ندارد که مایل به حمایت از ایده تقسیم ارضی یا حاکمیت فلسطین باشد. در همین حال، رهبران سیاسی و نهادهای فلسطینی در آشفتگی به سر می برند و نه تنها مشروعیت بلکه حتی کمتر از آن، صلاحیت مذاکره برای چنین نتیجه ای را ندارند. حتی در ایالات متحده یکی از دو حزب اصلی به صراحت راه حل دو کشوری را به نفع چشم انداز «اسرائیل بزرگ» بر اساس سلطه دائمی یک گروه بر گروه دیگر رها کرده است.

«لیلا سیورات»

کاملاً موافق

← **محقق مرکز عربی برای تحقیقات و مطالعات**

سیاسی

راه حل دو دولت هرگز به خودی خود یک راه حل نبوده است، بلکه روایتی است که برای خنثی کردن منازعه از آن استفاده می شود. این رویکرد راه حل گرایانه که با اسلو مطرح شد، قرائتی نادرست را تحمیل کرد که بر اساس آن دو حزب نامتقارن با یکدیگر مخالفت می کنند. این به طور کامل از بعد عمیق استعماری اشغالگری اسرائیل که طبیعتاً با ساختن هر کشور فلسطینی مخالف است، کنار گذاشته است.

«مت دوس»

خنثی

← **معاون اجرایی در مرکز سیاست بین الملل**

تمرکز بر راه حل دو دولتی به یک حواس پرتی تبدیل شده است، راهی برای اجتناب از نگاه کردن به یک دولت غیر دموکراتیک و نابرابر...

